

Fretum Magellanicum.

Fretum Magellanicum unde dictum.

ET HAC de America Meridionali: restat paucis explicandum Fretum Magellanicum, vulgo Estrecho de Magellanes. Nonen ei a Magellano, cui hujus Freti inventio debetur. Cujus consilium de Insulis Moluccis inveniendis navigatione Occasum versus instituta, alias diximus. Is xxiv Augusti quum primum Maris procella mitescere inciperent solvit ex Sinu D. Iuliani, in quo aliquamdiu haeret non tam fluctuum, ventorum atq; hyemis, quam dissidiorum intestinorum inter Castellanos & Portugallenses tempestibus exagitatus. Postquam aliquot dies Austrum versus navigasset, ventum est ad Promontorium S. Crucis. Hic una navis ad littus elisa est, salvis tamen vectoribus, armamentis & mercibus. Inde cum observaret littora ab Austro in Orientem paullatim deflevere, spes facta est Freti consequendi. Itaque xxvi Novembris fauces quædam detectæ sunt, quas cum quatuor navibus reliquis ingressus est *Magellanus*. Hic in Sinu quodam operiri placuit, & naves tres præmittere qua viam tentarent, referrentque siquid visum a se obseratumque esset. Harum una quæ Fratrem *Magellani Alvarum Mescitam* vehebat, elapsa Oceanum repetiit, & directo in Septentrionem cursu in Æthiopiam, inde in Hispaniam delata, octavo mense post socios desertos, *Alvarum* captivum Imperatori Carolo Castellæ Regi sstitit. Altera navis Sinum tantum esse retulit, & quidem vadoum. Tertia adfirmavit esse Fretum, observato fluxu Maris & refluxu. Mensis erat November, nox horarum quinque præter propter. Dextra lœvaque in littore solitudo, mortales nulli: nisi quod in parte sinistra conspecta magna ignium copia. Hæc causa fuit, cur & regionem illam vocarent *Terram del Fuego*, & judicatene se ab Incolis esse conspectos. *Magellanus* duabus navibus hoc modo amissis, tres reliquas prout ferebat tunc rerum occasio instruxit, & lustratis probe rebus omnibus, secundo & vicesimo die postquam Fretum ingressus fuerat delatus est in aliud Mare, quod a tranquillitate vocavit *Mare del Sur*. Ceterum Fretum hoc altissimi undique rupibus cinctum, cxx pass. millia in longitudine occupat: vel secundum alios lxxv i millaria: Latus non respondet, neque usquam sui similis est, aliquando duo aut tria, nonnumquam decem aut quinque millaria patet, quaue angustissimum est, unius milliaris spatio concluditur. Ipse Septentrio ex Orientis latere inter utriusque terræ angustias per septuaginta & amplius passuum millia: inversus, australibus undis miscetur, quæ ab Occidente promontoriis illis despedatis sive defuderatis insinuantæ. Septentrionalibus Aquis occurunt, magnoque inter se molimpine concurrentibus undis, horrendo fragore totum in spumas vertitur Mare. Placidius Auster fluit refluxque, nam Occidentis hæc pars cum incredibilis sit profunditatis, extenuatisque passim littoribus majorem in modum terra sese aperiat, quietum fluitanti Mari accessum præbet. Sed Orientale hujus Freti littus, vadis brevibusque infestum, interjacentibus pluribus Insulis, frequentibus æstibus agitatur & ingentes aquarum motus ciet: littora altissimis arboribus consita.

Porro